

Socialdepartementet

Remiss - Stärkt tillsyn och uppföljning – förslag för att motverka oegentlig läkemedelsförskrivning

Sammanfattning

Region Jönköpings län har getts möjlighet att yttra sig över *Stärkt tillsyn och uppföljning – förslag för att motverka oegentlig läkemedelsförskrivning* SOU 2026:1.

Region Jönköpings län välkomnar utredningens förslag som syftar till att stärka spårbarhet, uppföljning och tillsyn inom läkemedelsområdet. Region Jönköpings län tillstyrker utredningens förslag och lämnar samtidigt några kompletterande synpunkter.

Region Jönköpings län välkomnar namnbytet från arbetsplatskod till förmånskod och de åtgärder som syftar till att minska riskerna för oegentligt användande av förskrivarkoder. Region Jönköpings län framhåller samtidigt behovet av att utveckla hanteringen av förmånskoderna samt efterfrågar förtydliganden kring tidsbegränsning och administrativ användning av sådana koder.

Region Jönköpings län anser även att möjligheterna till systematisk uppföljning av farmaceutiska åtgärder i expeditjonsledet bör stärkas. För att uppnå en sammanhållen och spårbar läkemedelskedja bör motsvarande möjligheter till uppföljning finnas både för förskrivare och för farmaceutisk personal vid expediering.

Synpunkter på förslaget

Region Jönköpings län är positiv till förslaget att byta benämningen arbetsplatskod till förmånskod och stödjer även de förslag som syftar till att minska riskerna för oegentligt användande av förskrivarkoder. Region Jönköpings län vill samtidigt framhålla behovet av att arbetsplatskodsregistret, och den framtida hanteringen av förmånskoderna, utvecklas skyndsamt. En väl fungerande administration och tilldelning av koder är en förutsättning för att de föreslagna förändringarna ska kunna genomföras på ett effektivt sätt. Region Jönköpings län

efterfrågar även förtydliganden kring om förmånskoder ska vara tidsbegränsade vid fritidsförskrivning eller efter pensionering samt hur förmånskoder ska användas vid administrativa ändamål, exempelvis för åtkomst till Pascal inom kommunal och regional hälso- och sjukvård.

Vidare anser Region Jönköpings län att utredningen i större utsträckning bör belysa möjligheterna till systematisk uppföljning av åtgärder som vidtas i expeditjonsledet. Om syftet är att skapa en mer spårbar läkemedelskedja för att upptäcka och motverka oegentligheter bör motsvarande möjligheter till uppföljning finnas både för förskrivning och expediering. Region Jönköpings län anser därför att det bör övervägas hur farmaceutiska åtgärder vid expediering i högre grad kan kopplas till en identifierbar yrkesutövare på ett standardiserat sätt. Detta skulle stärka möjligheterna till uppföljning, tillsyn och utredning av misstänkta oegentligheter genom hela läkemedelskedjan.

Thomas Gustavsson
Ordförande i nämnd för folkhälsa och
sjukvård

§ 109

Remiss: Stärkt tillsyn och uppföljning – förslag för att motverka oegentlig läkemedelsförskrivning

Diarienummer: RJL 2026/2230

Beslut

Nämnden för folkhälsa och sjukvård

- godkänner yttrandet som svar till Socialdepartementet.

Sammanfattning

Utredningen har haft i uppdrag att lämna förslag för att stärka tillsyn, uppföljning och spårbarhet inom läkemedelsområdet samt motverka oegentlig läkemedelsförskrivning och felaktig användning av läkemedelsförmåner. Förslagen syftar till att ge statliga myndigheter och regioner bättre möjligheter att upptäcka, följa upp och ingripa mot oegentligheter genom utökad tillgång till uppgifter från den nationella läkemedelslistan.

Bland de centrala förslagen finns:

- utökade möjligheter för Inspektionen för vård och omsorg (IVO) att följa upp och ingripa vid oegentlig läkemedelsförskrivning,
- utökade möjligheter att begränsa eller återkalla förskrivningsrätt för samtliga yrkesgrupper med sådan rätt,
- förbättrade möjligheter för regioner att följa upp förskrivningar och öppenvårdsapotekens ersättningsanspråk,
- ökad insyn för verksamhetschefer i förskrivningen inom den egna verksamheten,
- att arbetsplatskod ersätts med begreppet förmånskod och att regionerna får ett tydligare ansvar för tilldelning och återkallelse av sådana koder, samt
- stärkt samverkan mellan berörda myndigheter i frågor som rör tillsyn och uppföljning.

Regionledningskontoret tillstyrker utredningens förslag och lämnar samtidigt några kompletterande synpunkter. Regionledningskontoret välkomnar namnbytet från arbetsplatskod till förmånskod och de åtgärder som syftar till att minska riskerna för oegentligt användande av förskrivarkoder. Regionledningskontoret framhåller samtidigt behovet av att utveckla hanteringen av förmånskoder samt efterfrågar förtydliganden kring tidsbegränsning och administrativ användning av sådana koder.

Regionledningskontoret anser även att möjligheterna till systematisk uppföljning av farmaceutiska åtgärder i expeditjonsledet bör stärkas. För att uppnå en sammanhållen och spårbar läkemedelskedja bör motsvarande möjligheter till uppföljning finnas både för förskrivare och för farmaceutisk personal vid expediering.

Beslutsunderlag

- Beslut NFSP 2026-08-18 Remiss: Stärkt tillsyn och uppföljning – förslag för att motverka oegentlig läkemedelsförskrivning
- Tjänsteskrivelse: Remiss – Stärkt tillsyn och uppföljning – förslag för att motverka oegentlig läkemedelsförskrivning
- Yttrande: Remiss - Stärkt tillsyn och uppföljning – förslag för att motverka oegentlig läkemedelsförskrivning
- Missiv: Remiss – Stärkt tillsyn och uppföljning – förslag för att motverka oegentlig läkemedelsförskrivning
- Remiss: Stärkt tillsyn och uppföljning – förslag för att motverka oegentlig läkemedelsförskrivning

Beslutet skickas till

Socialdepartementet

Regionledningskontoret – Folkhälsa och sjukvård